

РЕШЕНИЕ

№ 927

гр. Русе, 09.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, XI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Тихомира Г. Казасова

при участието на секретаря Станка Ст. Иванова
като разгледа докладваното от Тихомира Г. Казасова Гражданско дело № 20214520101807 по описа за 2021 година

Производството е образувано по предявени от ПЛ. СЛ. К. срещу Домашен социален патронаж към Община Русе претенции с правно основание:

- чл.74, ал.4, вр.ал.1 КТ за обявяване недействителността на клаузата по т.5, б.“а“ от Допълнително споразумение №10/04.01.2019г. към Трудов договор №4/27.11.2015г., сключен между Община Русе – Домашен социален патронаж и П.С. К., поради противоречие със закона – чл.123, ал.2, вр., ал.1 КТ и чл.12, ал.3 НОСРЗ;

- чл.74, ал.4, вр.ал.1 КТ за обявяване недействителността на клаузата по т.5, б.“а“ от Допълнително споразумение №01/06.01.2020г. към Трудов договор №4/27.11.2015г., сключен между Община Русе – Домашен социален патронаж и П.С. К., поради противоречие със закона – чл.123, ал.2, вр., ал.1 КТ и чл.12, ал.3 НОСРЗ;

- чл.74, ал.4, вр.ал.1 КТ за обявяване недействителността на клаузата по т.5, б.“а“ от Допълнително споразумение №38/28.02.2020г. към Трудов договор №4/27.11.2015г., сключен между Община Русе – Домашен социален патронаж и П.С. К., поради противоречие със закона – чл.123, ал.2, вр., ал.1 КТ и чл.12, ал.3 НОСРЗ;

- осъдителен иск за заплащане сумите: 6130.90 лева – сбор от незаплатена част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит дължимо за периода м.януари 2019г. – м.март 2021г.; 642.72 лева - законната лихва за забава от падежа на всяко задължение до 01.04.2021г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.04.2021г. до окончателното ѝ изплащане.

П.К. заявява, че „Домашен социален патронаж“ (ДСП) е обособено поделение, структурирано в Община Русе, ръководено от управител, който предвид разпоредбите на чл.25, ал.2, чл.29, вр.§ 1, т.32 от ДР на Закон за социалните услуги се явявал работодател на

служителите, осъществяващи дейността по предоставянето на социална услуга „домашен социален патронаж“. Кметът на общината управлявал предоставянето на социалните услуги, финансирани със средства от държавния и общински бюджет и назначавал лицето, управляващо дейността по предоставяне на услугата (управителя на ДСП).

Към м.ноември 2015г., ищецът бил в трудово правоотношение с предприятие „Община Русе – Домашен социален патронаж“, БУЛСТАТ 0005306320179, изпълнявайки длъжността „социален работник“, с място на работа: Община Русе – ДСП, ул.***. Трудовият стаж и професионалният му опит, считано от 01.04.2014г. били установени в Допълнително споразумение към Трудов договор №19/22.04.2014г., а именно: 35 години, 4 месеца и 20 дни и в съответствие с тях, работодателят определил допълнително месечно възнаграждение в размер на 185.50 лева, съставляващо 35% от основното месечно трудово възнаграждение, т.е. 1% за всяка пълна година от стажа.

На 27.11.2015г. П.К. сключил Трудов договор №4 отново с предприятие „Община Русе – Домашен социален патронаж“, представлявано вече от управителя С.Х., като приел да изпълнява длъжността „касиер“, други социални грижи с настаняване“. Според съдържанието на договора, ищецът имал 37 години и 15 дни общ трудов стаж и 0г., 0м., 0д. стаж по специалността и към този момент работодателят определил 0% допълнителното възнаграждение, като според т.2, изр.3 от контракта следвало да се увеличава по 1% за всяка година трудов стаж при работодателя. Впоследствие основното трудово възнаграждение и допълнителното възнаграждение били изменяни по следния начин:

- с допълнително споразумение №1/05.01.2016г., считано от 01.01.2016г. било договорено ОТВ в размер на 420 лева;

- с допълнително споразумение №3/05.01.2017г., считано от 01.01.2017г. било договорено ОТВ в размер на 460 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 1% в размер на 4.60 лева;

- с допълнително споразумение №10/05.01.2018г., считано от 01.01.2018г. било договорено ОТВ в размер на 510 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 2% в размер на 10.20 лева;

- с допълнително споразумение №10/04.01.2019г., считано от 01.01.2019г. било договорено ОТВ в размер на 560 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 3% в размер на 16.80 лева;

- с допълнително споразумение №01/06.01.2020г., считано от 01.01.2020г. било договорено ОТВ в размер на 610 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 4% в размер на 24.40 лева;

- с допълнително споразумение №38/28.02.2020г., считано от 01.03.2020г. било договорено ОТВ в размер на 650 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 4% в размер на 26 лева.

Ищецът счита, че в последните три допълнителни споразумения, клаузата визирана в т.5, б.„а“, определяща допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит е недействителна поради противоречие с повелителни разпоредби на закона. В тази връзка сочи, че нормата на чл.123, ал.2, вр.ал.1 КТ урежда императивно

запазването на трудовите правоотношения с работниците при промяна на работодателя в резултат на изчерпателно визирани хипотези. Според чл.12, ал.3 от НСОПЗ, в случаите по чл.123 КТ, при определяне размера на допълнителното трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит се зачитало и времето, през което работникът е работил в предприятието преди промяната на работодателя, като съгласно чл.15 от Наредбата, допълнителните възнаграждения по чл.12 са с постоянен характер.

Предвид структурните промени в Община Русе, П.К. обосновава становище, че е налице промяна на работодателя по смисъла на чл.123, ал.1 КТ, но въпреки разпоредбите на КТ и НСОПЗ, ответникът не определил правилно допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит. Приема, че т.5, б.„а“ от последните три допълнителни споразумения са недействителни и вместо тях следва да се прилагат повелителните разпоредби на чл.123, ал.2 КТ и чл.12, ал.3 от НСОПЗ, като работодателят е трябвало да определи допълнително трудово възнаграждение, както следва:

- в допълнително споразумение №10/04.01.2019г., считано от 01.01.2019г. 40% от ОТВ (560 лева) в размер на 224 лева месечно, а за периода до 01.01.2020г. (12 месеца) е трябвало да му заплати общо 2688 лева, от които са му изплатени 201.60 лева;

- в допълнително споразумение №01/06.01.2020г., считано от 01.01.2020г. 41% от ОТВ (610 лева) в размер на 250.10 лева месечно, а за периода до 01.03.2020г. (2 месеца) е трябвало да му заплати общо 500.20 лева, от които са му изплатени 48.80 лева;

- в допълнително споразумение №38/28.02.2020г., считано от 01.03.2020г. 41% от ОТВ (650 лева) в размер на 266.50 лева месечно, а за периода до 01.01.2021г.(10 месеца) е трябвало да му заплати общо 2665 лева, от които са му изплатени 260 лева;

- в допълнително споразумение №32/09.03.2021г., считано от 01.01.2021г. 42% от ОТВ (710 лева) в размер на 298.20 лева месечно, а за периода до 01.04.2021г.(3 месеца) е трябвало да му заплати общо 894.60 лева, от които са му изплатени 106.50 лева.

Претендира: разликата между дължимото и изплатено допълнително възнаграждение; мораторна лихва за периода от падежа на всяко задължение до датата на предявяване на иска; лихва за забава върху главницата, считано от 01.04.2021г. до окончателното ѝ изплащане и направените по делото разноски.

По отговора на ответника:

В срока по чл.131 ГПК адв.П.И. и адв.С.Ц. – процесуални представители на ответника Домашен социален патронаж към Община Русе са депозирали отговор на исковата молба, в който излагат доводи досежно неоснователността на ищцовите претенции.

Ответникът счита, че предявените искове за прогласяване недействителност на клауза от трудовия договор са конститутивни и съгласно чл.75 КТ решението по тях действа занапред, т.е. последиците настъпват за бъдещ период и няма да променят договорните отношения за исковия период, освен ако работникът е действал добросъвестно. Сочат, че в исковата молба няма твърдения, навеждащи на извод, че е налице добросъвестно поведение на работника при сключване на трудовия договор и допълнителните споразумения към него. В тази връзка поддържат, че от момента на сключване на трудовия договор, до датата на предявяване на иска, ищецът не е заявявал друг период прослужено време, по-голям от

посочения в трудовия договор.

Оспорват твърдението, че е налице правоприемство при изпълнение на трудовия договор по реда на чл.123 КТ. Поясняват, че П.К. е работил по трудов договор с Община Русе – Домашен социален патронаж на длъжност „социален работник в социална услуга“, но този договор е прекратен със Заповед №06/23.11.2015г. по взаимно съгласие на страните. Приема, че след като първото трудово правоотношение е прекратено, а по-късно е сключен нов трудов договор за друга длъжност, не е налице правоприемство по смисъла на чл.123 КТ.

Излага правни доводи във връзка с определяне на допълнителните възнаграждения.

Оспорва претенциите по основание и размер.

Съобразявайки становищата на страните, събраните по делото доказателства по вътрешно убеждение и приложимия закон, съдът прие за установено от фактическа страна, следното:

Между Община Русе – Домашен социален патронаж, представлявана от Кмета и ПЛ. СЛ. К. е съществувало трудово правоотношение, основано на договор от 01.04.2014г., по силата на който ищецът заемал длъжността „социален работник“, с място на работа: ДСП Русе, ***. Договорът е прекратен със Заповед №06/23.11.2015г. на основание чл.325, ал.1, т.1 КТ – по взаимно съгласие, въз основа подадено от служителя заявление.

На 27.11.2015г. между Община Русе – Домашен социален патронаж, представлявана от управителя С.Х. и ПЛ. СЛ. К. е сключен нов трудов договор, според който ищецът приел да изпълнява длъжността „касиер“ в ДСП с място на работа: ДСП Русе, ул.***. Визиран е общия трудов стаж на лицето: 37г. 0м. 15 д. и трудов стаж по специалността: 0г., 0м., 0д., като е определено допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит – 0%, който според т.2 от контракта ще се увеличава с по 1% за всяка година трудов стаж при работодателя.

Съдържанието на трудовия договор е изменяно, както следва:

- с допълнително споразумение №1/05.01.2016г., считано от 01.01.2016г. е договорено ОТВ в размер на 420 лева;
- с допълнително споразумение №3/05.01.2017г., считано от 01.01.2017г. е договорено ОТВ в размер на 460 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 1% в размер на 4.60 лева;
- с допълнително споразумение №10/05.01.2018г., считано от 01.01.2018г. е договорено ОТВ в размер на 510 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 2% в размер на 10.20 лева;
- с допълнително споразумение №10/04.01.2019г., считано от 01.01.2019г. е договорено ОТВ в размер на 560 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 3% в размер на 16.80 лева;
- с допълнително споразумение №01/06.01.2020г., считано от 01.01.2020г. е договорено ОТВ в размер на 610 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 4% в размер на 24.40 лева;
- с допълнително споразумение №38/28.02.2020г., считано от 01.03.2020г. е

договорено ОТВ в размер на 650 лева и допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 4% в размер на 26 лева.

- с допълнително споразумение №32/09.03.2021г., считано от 01.01.2021г. е договорено ОТВ в размер на 710 лева.

Със Заповед №06/08.06.2021г. трудовото правоотношение между страните е прекратено на основание чл.325, ал.1, т.1 КТ.

Представени са: публикации от сайта на Община Русе за Дирекция „Хуманитарни дейности“, Отдел „Социални дейности“ и „Информация за домашен социален патронаж към община Русе“, както и „производствена характеристика“.

Ответникът представя: Заповед №46/08.01.2003г.; Заповед №83/16.01.2003г.; трудови договори и допълнителни споразумения, сключени между Община Русе и С.Х. С.; Заповед №РД01/89/14.01.2008г.

С оглед установяване претенцията по размер е възложена и приета, неоспорена от страните съдебно – счетоводна експертиза, чието заключение съдът цени като ясно, пълно и всестранно. Вещото лице е установило разликата между:

- изчисленото за периода 01.01.2019г. – 31.12.2019г. допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит при основно месечно възнаграждение в размер 560 лева и ставка в размер на 40% и действително платеното такова на ищеца за същия период – 2077.59 лева;

- изчисленото за периода 01.01.2020г. – 29.02.2020г. допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит при основно месечно възнаграждение в размер 610 лева и ставка в размер на 41% и действително платеното такова на ищеца за същия период – 440.12 лева;

- изчисленото за периода 01.03.2020г. – 31.12.2020г. допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит при основно месечно възнаграждение в размер 650 лева и ставка в размер на 41% и действително платеното такова на ищеца за същия период – 1170.39 лева;

- изчисленото за периода 01.01.2021г. – 31.03.2021г. допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит при основно месечно възнаграждение в размер 710 лева и ставка в размер на 42% и действително платеното такова на ищеца за същия период – 591.07 лева.

Изчислена е мораторната лихва върху посочените по-горе суми за периода от падежа на всяко задължение до 01.04.2021г. – 484.17 лева.

Установената фактическа обстановка, налага следните правни изводи:

Предвид изложените в исковата молба обстоятелства и формулиран петитум съдът квалифицира правно предявените, обективно съединени искове по чл.74, ал.4, вр.ал.1 КТ; чл.128 от КТ и чл.86 от ЗЗД.

По иска с правно основание чл.74, ал.4, вр. ал.1 КТ:

Недействителността на трудовия договор е уредена като самостоятелен институт, който в отклонение от общите правила за недействителност на сделките по ЗЗД, регламентира изрични основания за недействителност, реда за обявяването ѝ, правните

последници и възможността за саниране на недействителността. Кодексът на труда говори само за недействителност на трудовото правоотношение, като за приложението на този правен институт, касаещ в голяма степен правото на работника на отпуск, на трудово възнаграждение и трудов стаж, е необходимо да са налице предвидените в закона основания за обявяване на недействителност и съответният недостатък да не е отстранен или отпаднал. При частична недействителност, т.е. недействителност на определени клаузи на трудовия договор (относно размера на трудовото възнаграждение, на отпуск и др.) се прогласява недействителността на отделните клаузи и те се заместват от съответните повелителни разпоредби на закона или от предвиденото в колективния трудов договор.

Когато трудовото правоотношение вече е прекратено на някое от основанията по чл.325 – 331 и чл.334 КТ, страните по трудовия договор имат правен интерес от обявяване на недействителността му или на отделна негова клауза, когато недействителността е от преюдициално значение за законосъобразността на съответното основание, на което е прекратено трудовото правоотношение и/или за възстановяване на работа на работника и/или за дължимостта на трудови възнаграждения, на обезщетения по КТ или на други престации по трудовото правоотношение.

В случая трудовото правоотношение е прекратено след предявяване на иска, със Заповед №06/08.06.2021г. по чл.325, ал.1, т.1 КТ. Ищецът оспорва недействителността на клаузите в допълнителни споразумения към трудовия договор, сключен на 27.11.2015г., касаещи допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит.

Съгласно чл.12, ал.2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата, за придобит трудов стаж и професионален опит се зачита стажът, признат по реда на Кодекса на труда за времето, през което работникът или *служителят е работил и продължава да работи в предприятието, в т.ч. на различни работни места и длъжности.* С приложената „производствена характеристика“ (лист20) се установява, че в периодите 01.02.2003г. – 26.11.2015г. и 01.12.2015г. – 01.09.2020г. П.С. К. е заемал в Община – Русе ДСП – Русе първоначално длъжността „социален работник“, а впоследствие – длъжността „касиер“. Предвид посочената разпоредба, при сключване на втория трудов договор и допълнителните споразумения към него ответникът е следвало да зачете стажът в същото предприятие и да го съобрази при определяне на допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит, което не е сторено. Според раздел I, т.2 от Трудов договор №4/27.11.2015г., допълнителното възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит се увеличава с „1% за всяка година трудов стаж при настоящия работодател“. През 2014г. ответникът е изплащал допълнително възнаграждение в размер на 35%, което води до извод, че през 2019г. допълнителното възнаграждение е 40% (по 1% за всяка от петте година), през 2020г. – 41%, а през 2021г. – 42%, а не определените съответно: 3% и 4%. Следователно клаузите, визирани в т.5, б.„а“ от допълнителни споразумения: №10/04.01.2019г.; №01/06.01.2020г. и №38/28.02.2020г. са недействителни, поради противоречие със закона – чл.12, ал.2 НСОПЗ. Претенциите за обявяване тяхната недействителност, като основателни следва да бъдат уважени.

По осъдителните иски за заплащане сумите: 6130.90 лева – сбор от незаплатена

част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит и 642.72 лева – мораторна лихва:

С разпоредбата на чл.75 КТ законодателят е приел, че когато трудовият договор бъде обявен за недействителен и работникът или служителът е действал добросъвестно при сключването му, отношенията между страните по договора до момента на обявяване неговата недействителност се уреждат както при действителен трудов договор. Тези правила се прилагат и в случаите, когато са обявени за недействителни отделни клаузи на трудовия договор.

В хипотезата на чл.75 КТ се има предвид т.нар. „легална добросъвестност“, което означава, че работникът или служителът не е знаел за порока на трудовия договор, обусловил неговата недействителност, той самият не го е създал или участвал в създаването му. Добросъвестността по чл.75 КТ се изразява в незнание на опорочаващите факти и се предполага, т.е. работодателят следва да установи недобросъвестността, каквато хипотеза в случая не е налице.

Дължимата на П.К. разлика между изчисленото допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит и действително такова се установява със заключението на приетата по делото съдебно – счетоводна експертиза, а именно:

- за времето от 01.01.2019г. до 31.12.2019г. – 2077.59 лева (40% от ОМТВ);
- за времето от 01.01.2020г. до 29.02.2020г. – 440.12 лева (41% от ОМТВ);
- за времето от 01.03.2020г. до 31.12.2020г. – 1170.39 лева (41% от ОМТВ);
- за времето от 01.01.2021г. до 31.03.2024г. – 591.07 лева (42% от ОМТВ).

Изчислен е размерът на обезщетението за забава за периода от падежа на всяко месечно задължение до 01.04.2021г. (датата на предявяване на иска) – 484.17 лева.

До посочените размери, претенциите като доказани следва да бъдат уважени, а в останалата част, като неоснователни – отхвърлени.

По разноските:

Съобразно разпоредбата на чл.78, ал.1 ГПК в тежест на ответника са направените от ищеца разноски по делото, съразмерно с уважената част от претенциите. Съдът намира за основателно възражението по чл.78, ал.5 ГПК, с оглед което, предвид фактическата и правна сложност и извършените процесуални действия, редуцира възнаграждението за процесуално представителство на ищеца до 968.68 лева (300 лева за конститутивния иск и 668.68 лева – за осъдителните). Съразмерно с отхвърлената част от претенциите, ответникът дължи на ищеца разноски в размер на 770.23 лева.

На основание чл.78, ал.3 ГПК, в тежест на ищеца са разноските на ответника, съразмерно с отхвърлената част от иска. Ответникът е заплатил възнаграждение за процесуално представителство в размер на 600 лева (общо за конститутивния и осъдителния иск), от които ищецът следва да поеме 89.03 лева.

По компенсация между двете вземания ответникът следва да заплати на ищеца разноски в размер на 681.20 лева.

На основание чл.78, ал.6 ГПК, ответникът следва да заплати по сметка на РРС сумата 200 лева – възнаграждение на вещо лице.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за недействителна, на основание чл.74, ал.4 КТ, клаузата по т.5, б.“а“ от Допълнително споразумение №10/04.01.2019г. към Трудов договор №4/27.11.2015г., сключен между Община Русе – Домашен социален патронаж и П.С. К..

ОБЯВЯВА за недействителна, на основание чл.74, ал.4 КТ, клаузата по т.5, б.“а“ от Допълнително споразумение №01/06.01.2020г. към Трудов договор №4/27.11.2015г., сключен между Община Русе – Домашен социален патронаж и П.С. К..

ОБЯВЯВА за недействителна, на основание чл.74, ал.4 КТ, клаузата по т.5, б.“а“ от Допълнително споразумение №38/28.02.2020г. към Трудов договор №4/27.11.2015г., сключен между Община Русе – Домашен социален патронаж и П.С. К..

ОСЪЖДА ОБЩИНА РУСЕ - ДОМАШЕН СОЦИАЛЕН ПАТРОНАЖ, с адрес: гр.Русе, ул.*** да заплати на ПЛ. СЛ. К., ЕГН ***** с адрес: гр.Русе, ул.“Червен“№1, вх.1, ет.2 сумите:

- **2077.59 лева** - незаплатена част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за времето от 01.01.2019г. до 31.12.2019г.;

- **440.12 лева** - незаплатена част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за времето от 01.01.2020г. до 29.02.2020г.;

- **1170.39 лева** - незаплатена част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за времето от 01.03.2020г. до 31.12.2020г.;

- **591.07 лева** - незаплатена част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит за времето от 01.01.2021г. до 31.03.2021г., ведно със законната лихва върху главниците, считано от 01.04.2021г. до окончателното им изплащане;

- **484.17 лева** – обезщетение за забава за периода от падежа на всяко месечно възнаграждение до 01.04.2021г.;

- **681.20 лева** – разноски по делото.

ОТХВЪРЛЯ осъдителните иски в останалата част: над 4279.17 лева (сбор от уважените главници общо за периода 01.01.2019г. – 31.03.2021г.) до предявените 6130.90 лева – сбор от незаплатена част от допълнително месечно възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит дължимо за периода м.януари 2019г. – м.март 2021г. и над 484.17 лева до предявените 642.72 лева - законната лихва за забава от падежа на всяко задължение до 01.04.2021г.

ОСЪЖДА ОБЩИНА РУСЕ - ДОМАШЕН СОЦИАЛЕН ПАТРОНАЖ, с адрес: гр.Русе, ул.*** да заплати по сметка на РРС сумата 200 лева – възнаграждение на вещо лице.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Русенски окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____